

Aanbevelingen voor niet-tandheelkundige professionals

Highlights of Perio Workshop 2016 on the Boundaries Between Dental Caries and Periodontal Diseases - jointly organised by the EFP and ORCA

Compiled by **Prof Nicola West**, from the consensus reports of the working groups chaired by **Prof Mariano Sanz**, **Prof Søren Jepsen**, **Prof Iain Chapple**, and **Prof Maurizio Tonetti**

Tandvleesproblemen en gaatjes interacties en overeenkomsten tussen de meest voorkomende mondziekten

Bezoek onze website:
www.NVvP.org

Tanden zijn voor het leven.

Parodontale aandoeningen en tandcariës zijn de meest voorkomende niet-overdraagbare ziekten bij de mensheid en de belangrijkste oorzaken van tandverlies. Beide ziekten kunnen leiden tot functiebeperking en hebben een negatieve impact op zelfrespect en kwaliteit van leven.

Tandplak (biofilm) is een van belangrijkste oorzaken is bij het ontstaan van beide ziekten.

Ze delen gemeenschappelijke risicofactoren en sociale determinanten, belangrijk voor hun preventie en behandeling.

De meest recente wetenschappelijke discussies wijzen erop dat zelfde preventieve benaderingen, gebaseerd op routinematig uitgevoerde mondhygiëne met behulp van een fluoridetandpasta, effectief zijn voor zowel parodontale aandoeningen als voor cariës.

Vanwege de wereldwijde bevolkingsgroei en toegenomen behoud van eigen dentitie, groeit het aantal mensen met tandcariës en parodontitis. Hierdoor neemt de totale last van deze ziekten wereldwijd toe, vooral bij de oudere bevolking.

Gelukkig zijn er effectieve preventieve en therapeutische interventies beschikbaar om zowel tandcariës als parodontale aandoeningen te behandelen. Zorgprofessionals zouden meer over deze ziekten moeten weten en het voortdurende evenwicht tussen risicofactoren (bijv. Roken), beschermende factoren (bijv. Fluoride voor tandcariës, goede mondhygiëne bij parodontale aandoeningen) en pathologische factoren, moeten begrijpen.

Deze groep gezondheidswerkers omvat artsen (van kinderartsen tot huisartsen, tot andere specialisten), verpleegkundigen (van verplegers in de gezondheidszorg tot bezoekers van de gemeenschapsgezondheidszorg, tot mensen die werken in oncologie en geriatrische instellingen), apothekers (die op de hoogte zijn van de cariogeniciteit van bepaalde medicatie door speekselafname en toegevoegde suikers en het belang van stoppen met roken bij parodontitis), diëtisten (inclusief degenen die betrokken zijn bij het dieet en voeding), andere verzorgers en vroedvrouwen.

Tanden zijn voor het leven. Help jouw patiënten om actie te nemen!

Aanbevelingen voor parodontale aandoeningen en tandcariës

Parodontale aandoeningen

Parodontale aandoeningen zijn ontstekingsziekten van microbiële oorsprong. Er zijn verschillende vormen van parodontale aandoeningen (tandvleesontsteking), maar de meest voorkomende zijn gingivitis en parodontitis. Gingivitis is een voorstadium van parodontitis. Hoewel niet alle gevallen van gingivitis zullen leiden tot parodontitis, is het bestrijden van gingivitis een belangrijke preventieve maatregel ter voorkoming van parodontitis. Als parodontitis niet behandeld wordt, kan het leiden tot het verlies van de gebitselementen.

In zijn ernstige vormen, wordt parodontitis onafhankelijk geassocieerd met hogere sterftecijfers, met substantieel bewijsmateriaal van verhoogd risico op atherogene cardiovasculaire ziekten, glucosewaarden bij diabetici en daaraan verwante complicaties.

Het hebben van parodontitis wil niet in alle gevallen zeggen dat de mensen de orale zelfzorg hebben verwaarloosd. De vatbaarheid varieert: de meest gevoelige individuen kunnen de ziekte krijgen, zelfs met relatief goede mondhygiëne.

Het risico op parodontitis is erfelijk bepaald, maar de bepalende factoren voor het ontstaan en progressie van de ziekte zijn: de levensstijl, omgevingsfactoren en het gedrag.

Door parodontitis te behandelen kunnen de tanden levenslang behouden worden; een vroege diagnose is essentieel van belang en al op een jonge leeftijd kan iedereen gescreend worden voor parodontitis door een tandheelkundig professional.

Bloedend tandvlees is niet normaal, noch is het verschijnen van bloed in speeksel na tandenpoetsen. Een tandheelkundig professional moet worden geraadpleegd om verder onderzoek te doen en een geschikte behandeling aan te bieden.

Terwijl parodontitis geen overdraagbare ziekte is, zijn de bacteriën die deze ziekte initiëren, wel overdraagbaar. Indien deze bacteriën zijn overgedragen aan een parodontitisgevoelig individu, kan hun immuunsysteem parodontitis initiëren.

Parodontitis kan worden beschouwd als een teken van ondervoeding of patiënten die aan een onduidelijke chronische ziekte lijden (bijvoorbeeld een niet gediagnosticeerde diabetes). Hierbij kan het advies van een tandheelkundig professional ingewonnen worden.

- ✓ Moedig patiënten met bloedend tandvlees, slechte adem, losse tanden of met openingen tussen de tanden aan om een tandheelkundige professional te bezoeken voor onderzoek, diagnose en advies.
- ✓ Moedig iedereen met tekenen van parodontitis aan om eenmaal per dag tussen de tanden te reinigen, zoals voorgeschreven door een tandheelkundige professional.
- ✓ Zorg ervoor dat patiënten begrijpen dat ongezond tandvlees kan worden geassocieerd met andere algemene gezondheidsproblemen en dat de mond een vitaal onderdeel van het lichaam is en geen afzonderlijk orgaan.
- ✓ Patiënten onderwijzen, motiveren en ondersteunen om een goede plakbeheersing te handhaven.
- ✓ Moedig hulpverleners aan om advies in te winnen over het implementeren van individuele mondhygiëne voor bewoners van verzorgingshuizen.
- ✓ Adviseer het stoppen met roken.

Tandcariës

Tandcariës is een door biofilm gemedieerde, door suiker aangedreven, multifactoriële, dynamische ziekte die resulteert in de episodische demineralisatie van harde tandweefsels in de loop van de tijd.

Het risico op tandcariës bij individuen en groepen varieert aanzienlijk; het tandcariësproces leidt tot tandlaesies met verschillende omvang en ernst; elke fase kan actief of inactief zijn.

Leefstijlveranderingen en voedings- en gedragsfactoren kunnen zowel het ontstaan als de progressie van de laesies beïnvloeden, die in de vroege stadia kunnen worden gestopt of verbeterd.

Een veelzijdige aanpak die alle pathologische factoren minimaliseert en zich concentreert op dieet en zelfzorg, waaronder frequent tandenpoetsen met een fluoride tandpasta, is het meest effectieve maatregel in het beheersen van deze veel voorkomende ziekte.

Afgezien van de gemeenschappelijke risicofactoren voor cariës zoals obesitas, hyposalivatie en roken bij toekomstige moeders, is er weinig bewijs naar directe associaties tussen cariës en systemische ziekten of specifieke genetische factoren.

- ✓ Vervang medicijnen die als bijwerking tot verminderde speeksel leiden.
- ✓ Onderwijs en motiveer patiënten om de inname van suikers te verminderen.
- ✓ Zorg ervoor dat voeding en dranken die op scholen worden verspreid, de nieuwste gezondheidsaanbevelingen volgen.
- ✓ Bevorder het vermijden van verwerkte voedingsmiddelen bij kinderen.
- ✓ Beveel tandpasta's aan die fluoride bevatten.

Het behouden van gezonde tanden voor het leven heeft meerdere voordelen

kauwen, eten en glimlachen zijn dan optimaal

vermindert de risico's op algemene gezondheidsproblemen

verbetert de kwaliteit van het leven en welzijn

heeft een positieve impact op gezondheidseconomie

Zowel tandcariës en parodontale aandoeningen zijn te voorkomen

- **Preventieve maatregelen moeten worden toegepast om natuurlijke tanden op oudere leeftijd te behouden.**
 - Zorg waar mogelijk voor interventies en geef adviezen die helpen bij het voorkomen van cariës en parodontale aandoeningen en hun associaties met systemische gezondheidsproblemen.
 - Tandcariës en parodontale aandoeningen zijn verschillende ziekten met verschillende pathologische mechanismen, maar delen dezelfde belangrijke determinant: tandplak.
 - Het voortdurende evenwicht tussen risicofactoren (bijvoorbeeld roken), beschermende factoren (bijvoorbeeld fluoride in tandcariës, goede mondhygiëne bij parodontale aandoeningen) en pathologische factoren moeten worden overwogen.
 - Epidemiologisch bewijs en analyse van trends in risicofactoren suggereren dat de last van tandcariës en parodontale aandoeningen zal toenemen, aangezien door vergrijzing men nu meer tanden behoudt.
 - Het behoud van een functionele dentitie tot op hoge leeftijd is mogelijk en kan worden geassocieerd met een verbeterde kwaliteit van leven en verminderde kwetsbaarheid en afhankelijkheid.
 - Mondgezondheid is een cruciaal onderdeel van gezond ouder worden en het vereist het vermogen om voor zichzelf te zorgen en toegang te krijgen tot preventieve diensten en behandelingen.
 - **De mate van afhankelijkheid, en niet de chronologische leeftijd, moet worden overwogen bij het ontwikkelen van individuele (preventieve) behandelingsmethoden voor ouderen.**
- ✓ Moedig moeders aan tweemaal per dag tandenpoetsen bij hun kinderen vanaf het moment dat de eerste melktand verschijnt.
 - ✓ Moedig iedereen aan om tweemaal per dag hun tanden te poetsen met een fluo-ride tandpasta, elke sessie moet minstens twee minuten duren. Extra effectieve middelen om plaque te verminderen kunnen worden aanbevolen als noodzakelijk.
 - ✓ Moedig moeders die borstvoeding geven en andere verzorgers aan om vanaf de geboorte suikervrije drankjes te geven.
 - ✓ Geef advies over de risico's van een suikerrijk dieet en medicatie die suikers bevatten. Dit kan leiden tot tandcariës en parodontale aandoeningen op een zeer jonge leeftijd en bij ouderen.
 - ✓ Moedig iedereen aan om de hoeveelheid en frequentie van suikerinname te beperken - idealiter alleen tijdens de maaltijden.
 - ✓ **Neem mondgezondheid (tandcariës en parodontale aandoeningen) in medische preventieprogramma's op, met name voor diabetes, obesitas, metaboolsyndroom en hart- en vaatziekten (parodontale aandoeningen).**

Perio & Caries at a glance

- 1 Cariës en parodontale aandoeningen zijn de meest voorkomende ziekten bij de mens - en beiden zijn te voorkomen.
- 2 De lasten van deze ziekten zijn hoog en nemen toe naarmate de bevolking ouder wordt.
- 3 Tandheelkundige professionals moeten en worden geraadpleegd om effectief cariës en tandvleesaandoeningen te voorkomen of te behandelen.
- 4 Bloedend tandvlees is niet normaal. Hiervoor is een consultatie op korte termijn bij een tandheelkundige professionals aan te raden.
- 5 Het mondzorg team kan adviezen geven over gewichtsverlies, stoppen met roken, lichaamsbeweging en het onder controle brengen van diabetes en glucosewaarden in het algemeen.
- 6 Parodontitis kan gezien worden als een indicator van algemene gezondheidsproblemen.
- 7 Mondgezondheidsvoorlichting moet gericht zijn op kinderen, (aankomende) moeders, thuiszorg-medewerkers en andere zorgverleners.
- 8 De mondgezondheidstoestand van oudere mensen wordt beïnvloed door hun mate van afhankelijkheid in plaats van hun leeftijd.
- 9 Vermindering van suiker- en zetmeelinname en frequentie is van belang bij het voorkomen van parodontitis en cariës. Inname moet liefst beperkt blijven tot maaltijden.
- 10 Twee keer per dag poetsen met fluoridetandpasta is essentieel en kan worden aangevuld met middelen die tandplak doen verminderen zoals mondspoelmiddelen en tandpasta's.

Perio & Caries, a joint EFP-Colgate initiative

The European Federation of Periodontology (EFP) is the leading global voice on gum health and gum disease and the driving force behind EuroPerio – the most important international periodontal congress – and the European Workshop on periodontology, a world-leading meeting on periodontal science. The EFP also edits the Journal of Clinical Periodontology, one of the most authoritative scientific publications in this field.

The EFP comprises 30 national societies of periodontology in Europe, northern Africa, Caucasus, and the Middle East. Together this represents around 14,000 periodontists, dentists, researchers, and other members of the dental team focused on improving periodontal science and practice.

www.efp.org

With a history of over 200 years, Colgate-Palmolive is a global leader in oral care and is strongly committed to improving oral health globally. The company possesses the leading toothpaste and manual toothbrush brands throughout many parts of the world, according to value share data, including internationally recognised brands, such as: Colgate®, Colgate Total®, Maximum Cavity Protection plus Sugar Acid Neutraliser™, Sensitive Pro-Relief™, Max White One®, elmex®, meridol® and Duraphat®.

Colgate-Palmolive continues to build success through innovation in oral care and stronger partnerships with dental profession and public health. Its core values, "caring", "global teamwork", and "continuous improvement", are reflected not only in the quality of its products and the reputation of the company, but also in its dedication to improve the quality of life of its consumers and serve the communities where it does business.

For more information about Colgate's engagement with dental professionals, visit:

www.colgateprofessional.co.uk

www.colgatetalks.com

www.NVvP.org

European
Federation of
Periodontology

The EFP thanks Colgate
for its support and its unrestricted grant.

